

Een bijzonder 2025 loopt ten einde

We kunnen met trots terugkijken op het afgelopen jaar. Met inzet van vele vrijwilligers is het een bijzonder jaar geworden met wel 50 jubileum-activiteiten naast de reguliere activiteiten zoals volksdans, bloemschikken, schilderen en tekenen, lezingen, zingen, breien, wandelen, Tai Chi Tao, yoga en Talencursussen. Niet te vergeten de oudpapier- en boekengroep. Maar we gaan gewoon verder met wat we al deden: Samen een gezellige en actieve club vormen.

Een mooie kerst
en alvast een actief
2026 gewenst.

Nieuwjaars-
bijeenkomst
10 Januari v.a. 14.00
Zie blz. 5

Dit fraaie bloemstuk is gemaakt door de Bloemschikgroep speciaal voor deze December uitgave.

TERUGBLIK OP 50 JAAR NIVON PLANTENGROEP

Wanneer de plantengroep precies is op opgericht kan ik niet achterhalen. De oudste aantekening die ik heb kunnen vinden dateert van september 1976. Namen uit de begintijd waren o.a. Annie Hoogland, Henri Ludwig, Dinie Salemink en hun echtgenoten die ook in de vogelgroep actief waren. Mogelijk heeft Hans van de Berg ook een rol gespeeld.

De huidige plantengroep bestaat uit 10 leden. De drive is in al die jaren niet veranderd. Je begint met een plant die je opvalt en daar wil je dan meer van weten. Dan ontdek je, zoals in het vorige "Activiteiten overzicht" beschreven staat: "Een plant is veel meer dan je denkt".

Je ontdekt dan dat er vele bijzondere aspecten zijn. Om een paar te noemen: de bouw, groeiplaats, de bevruchting, de verspreiding, de relatie met insecten en het overlevingsstrategie.

Zo heeft elke plant zijn eigen bijzonderheden. Het begint met de juiste naam. Zo ontdek je dat er meer soorten boterbloemen zijn: de Scherpe-, de Kruipende-, de Gulden-, de Knol en de Behaarde boterbloem.

Wat zijn de verschillen?

Hiervoor zul je de literatuur, vaak met een afbeelding en tegenwoordig het internet moeten raadplegen. Het gaat om het juiste kenmerk met de goede omschrijving. Ik zeg weleens: eerst lezen dan kijken. (Dan weet je waar je naar moet kijken).

Kan ik de verschillen ook zien? Vaak is dat wel het geval. Soms zijn de specifieke verschillen zo klein

dat je deze het best kun bekijken met een loep die 10 keer vergroot. Het is soms net een puzzel die opgelost moet worden. Vergeet niet dat de juiste plantennaam de sleutel is tot meer informatie.

De kenmerken van de planten komen niet alleen tijdens een excursie aan de orde maar ook op de theorieavonden. Zoals op de laatste theorieavond. Toen is gekeken naar de verschillende naaldbomen, zoals de Dennen en Sparren. Dit werd ook tijdens de laatste excursie, naar het Westerflie herhaald. We hebben niet alleen naar de bomen gekeken maar ook naar de verschillende soorten varens, de verschillende groeiplekken en het

landschap. Tot onze verbazing kwamen we ook een bloeiende Galspeldoorn tegen. Hierbij werd, met de loep het bestuivingsmechanisme bekeken. Wat ook interessant is, is het gebruik en de naam van de plant. Het gaat niet alleen om de Nederlandse naam, maar ook om de wetenschappelijke, de Twentse en de volksnaam.

Bij het gebruik moet je niet alleen denken aan bouw materiaal en als boerengerief hout maar ook als voedselplant. Vergeet niet dat alle voedselplanten afstammen van de "wilde" planten.

Je kunt je afvragen hoe de verspreiding in Nederland is en of deze plantensoort bewust aangeplant of hier spontaan is gekomen. Nederland telt 1656 plantensoorten die zijn ingeburgerd. Als je dan in Heukels' FLORA van Nederland kijkt dan vind je meer dan 2000 soorten. Wil je meer van planten weten neem dan contact op met de plantenwerkgroep:

Wytze Boersma,
wytze.boersma@hetnet.nl

PROGRAMMA LEZINGEN MAANDAG 14-16 UUR IN JANUARI /FEBRUARI 2026

05 januari: Harry de Jong geeft een lezing over zijn reis door Zuid Afrika, met onder meer een bezoek aan het koninkrijk Swaziland.

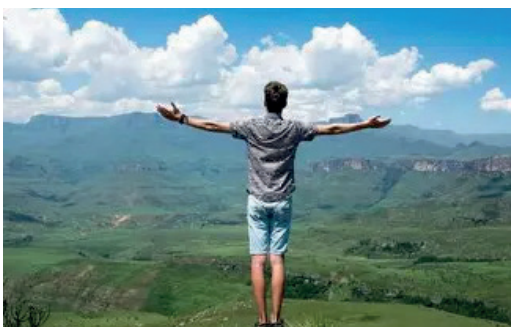
12 januari: Museum Hengelo vertoont Films over Twente vroeger en nu.

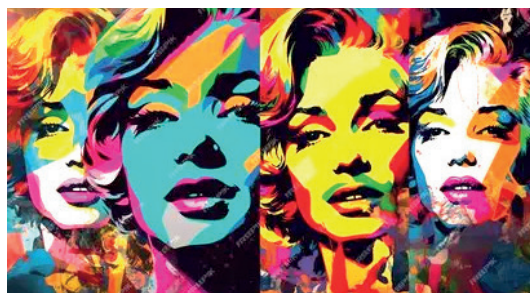
19 januari: Wensambulance. Ernstig zieke mensen met een (soms laatste) wens, krijgen een onvergetelijke dag.

26 Januari Martin Mulder over de invloed van natuur op de mensen

02 februari: Jan van Alste met de Popgeschiedenis van Hengelo in de jaren zestig en zeventig.

09 februari: Ge Nijkamp met Tussen Boorn en Hengel. Over de grote veranderingen in de loop van de tijd in geschiedenis, landschap en bebouwing.

Aanvang 14.00 uur. Entree: Nivon leden 3 euro, niet-leden 4 euro (incl. koffie / thee)

TERUGBLIK OVER 63 JAAR VOGELWERK- GROEP NIVON HENGelo

Op 30 januari 1963 startten een twaalfstal enthousiaste vogelaars een nieuwe werkgroep binnen het NIVON Hengelo. Initiatiefnemer en jarenlang bestuurslid van de VWG was Henk Vogelzang. In 1964 werd een 2e werkgroep opgericht door Ger Salemink. Er werden in dat jaar 15 excursies

gehouden. In 1967 zijn beide Vogelwerkgroepen samengevoegd. Leider in die eerste jaren was Ger Salemink, vanaf 1988 volgde ik hem op. Jan de Vries was secretaris en drijvende kracht achter de VWG. Hij heeft vele jaren, samen met andere leden, de nestkasten op het Lonnekermeer gecontroleerd en onderhouden. In de hoogtijdagen waren dat er plm. 70 stuks. Wij hadden ook 20 nestkasten op de Algemene begraafplaats in Hengelo en een

aantal op een terrein in Oele. De nestkasten werden door de leden zelf gemaakt en geschilderd, eerst in de garage van Ger en later in de werkplaats van Piet den Boer.

We deden ook mee aan vogeltellingen van Vogelbescherming Nederland en SOVON. In 1985 zijn we begonnen met een PTT (Punt Transect Telling) van SOVON. Een wintervogeltelling van 20 telpunten in Tweekelo, waar we per telpunt 5 minuten alle waargenomen vogels telden. En dit 3 keer per jaar. Dit hebben we plm. 30 jaar gedaan.

Verder hebben we het Lonnekermeer meerdere malen geïnterviewd op vogels waarover 2 boekjes zijn uitgegeven. In 1974 "Het Lonnekermeer" en in 1992 "De vogels van het Lonnekermeer". In 1978 hebben we een draagbare bandrecorder gekocht zodat we geluidsopnamen van vogels konden maken. In 1989 kochten wij een telescoop. Hiermee konden wij op excursies de vogels van dichtbij bestuderen.

Jaarlijks werden er zo'n 20 excursies gehouden, veel in Twente maar ook jaarlijks naar de Riezelfelder bij Munster, de Flevopolder en het Lauwersmeer. Altijd onder grote belangstelling. Ook op de groepsavonden was er altijd veel belangstelling. De leden verzorgden dan zelf een presentatie over een bepaald (vogel)thema. In 2003 werd het 40-jarig jubileum gevierd met een feestelijke bijeenkomst in het Nivon centrum met het Nivon bestuur, leden en oud leden. Tijdens deze bijeenkomst werd de oprichter Henk Vogelzang en ook 40 jaar lid tot erelid van de VWG benoemd. In de loop der jaren slonk het aantal leden gestaag.

Oudere leden verlieten de groep en nieuwe aanwas bleef, op een enkele uitzondering na, uit. We zijn nu op het punt gekomen dat we serieus moeten gaan nadenken hoe nu verder met de VWG.

Want: Januari 2026 bestaat de VWG 63 jaar.

Harry de Jong

POSITIEVE START VAN NIVON PRAATCAFÉ VRAAGT OM EEN VERVOLG!!

Woensdag 10 december bespraken 15 Nivon- en niet-nivonnars na een heerlijke kop soep wat de uitspraak "Alle mensen deugen" bij ieder opriep. Dat deden we in groepjes van drie. Genoeg ervaringen voor drie kwartier enthousiast en open gesprek. Woensdag 4 februari om 12.00 is er weer een Praatcafé, het thema komt in het volgende Nivonnieuws. Wij zorgen voor de soep, thee en koffie. Breng wel zelf je lunch mee. Aanmelden is niet nodig.

De deelname aan het eerste praatcafé van Nivon Hengelo was boven verwachting.

Verdere bijzondere activiteiten in December en begin 2026

December:

- 13 Plantenwerkgroep Theorieavond: Composieten.
- 25 Plantenwerkgroep Excursie, Duivelshof.

Januari:

- 04 09.30 Natuurwandeling door 't Genseler
- 08 Bloemschikken

Zie de website voor verdere informatie.

NATUURWANDELING 3

Op zondag 4 januari is alweer de derde natuurwandeling. In december hadden we een leuke wandeling in Weusthag waar we ook het nieuwe IVN-centrum hebben bekeken. De januariwandeling is opnieuw een kleine 5 kilometer lang en begint om 09.30 uur op de parkeerplaats bij de roeivereniging Tubantia aan de Kanaaldijk (bij de jachthaven). De wandeling voert door het Genseler. Ook dit keer gaat het over van alles wat we tegenkomen. Met wat geluk is dat dit keer een ijsvogel bij de retentievijvers. De wandeling duurt ca 2 uur en er is geen koffie of thee en je hoeft je ook niet op te geven. Na de vierde wandeling op 01.02 zullen we deze wandelvorm evalueren en in overleg met de wandelgroep kijken of we deze wandelingen doorzetten en zo ja hoe.

Tot 04.01! Wimjoost

WANDELEN 5/10/15 KILOMETER

5 kilometer

Iedere dinsdagmiddag om 13.30 uur vertrek/car-poolen vanaf het Nivoncentrum. Aanmelden is niet nodig.

10 kilometer

Vrijdag 12 december hebben we na afloop van de wandeling afscheid genomen van onze 10 km wandelaars Tiny, Tony en Jacqueline die helaas niet meer mee wandelen. Onder genot van koffie/thee en een stuk appeltaart, gebakken door de vrouw van Ben, hadden we een gezellig samenzijn!

Iedere vrijdagmorgen om 10 uur carpoolen we vanaf het Nivoncentrum. Startpunt wandeling wordt per app, mail en via Facebook doorgegeven. Aanmelden is niet nodig.

15 kilometer

Iedere laatste vrijdag van de maand om 10 uur carpoolen we vanaf een nader te bepalen parkeerplaats in Hengelo (info per mail). Voor carpoolen aanmelden bij Teake: teakecr@kpnmail.nl Startpunt wandeling wordt per app en via Facebook doorgegeven. Aanmelden is dan niet nodig.

Wandelen met Nivon Enschede

Iedere dinsdagmiddag om 13.30 uur.

Iedere donderdagochtend om 9.30 uur.

Inlichtingen: <https://enschede.nivon.nl/agenda/>

DE TUIN GAAT NU 'ECHT' OP DE SCHOP

De werkgroep tuin en het bestuur hebben het licht op groen gezet. De tuinrenovatie kan doorgaan. Inmiddels zijn adviezen gekregen van Mark Hoksberg, ecooloog van de gemeente en van onze eigen plantenskundige Wytze Boersma om zoveel mogelijk natuurwaarde in de tuin te krijgen. Ook zijn we begonnen met het uitzetten van de vakken om te kijken of het allemaal goed past. Tijdens de nieuwjaarsreceptie op 10 januari zullen we aandacht vragen voor dit project. We hebben weliswaar een startbudget maar er is meer **geld** nodig en nog

belangrijker; zonder **menskracht** kan het niet. In maart willen we het grondwerk uitvoeren of laten uitvoeren en na Pasen proberen we in twee weken zoveel mogelijk van de tuininrichting gereed te hebben met inzet van onze eigen leden. Al kun je maar een halve dag helpen, je bent dan meer dan welkom. Op dit moment zijn we aan het zoeken naar materialen zoals stoeptegels en bakstenen. We proberen die zoveel mogelijk gratis te krijgen, maar als je ergens 500 tegels kunt ophalen, is dat wel een gewicht van 4000 kg dat door de handen moet gaan en op een aanhanger naar de Lodewijkstraat moet worden gebracht. En dat is dus geen kinderachtige klus. We willen de tegels halveren en gebruiken voor stapelwandjes voor de vakken. De werkgroep heeft er zin in, maar beseft dat we echt meer hulp van onze leden nodig zullen hebben. We zullen de groep coördinatoren vragen er in alle groepen aandacht aan te besteden.

Fijne feestdagen en tot 10 januari bij de nieuwjaarsreceptie. De werkgroep Tuin

NIEUWJAARSBIJEENKOMST ZATERDAG 10 JANUARI

Om samen de start van het nieuwe jaar te vieren nodigen we je uit in ons Nivoncentrum op zaterdag 10 januari vanaf 14.00.

Partners zijn van harte welkom!

Behalve koffie met wat lekkers en de nodige hapjes en drankjes staan op het programma:

- * Een sfeerverhaal in het Twents
- * Een verloting: de tuingroep verkoopt lootjes om het tuinplan mogelijk te maken.
(we hopen dat jullie nog wat kleingeld hebben liggen, pinnen kan ook)
- * Een fotopresentatie met de hoogtepunten van het Jubileumjaar

Er blijft tijd genoeg over om lekker bij te kletsen. Tot ziens!

**Het volgende Nivonnieuws komt uit eind Januari.
Kopij aanleveren tot 15 januari aan
Nivon074.nieuws@gmail.com**

ANALBERS
uw witgoed specialist

Verkoop en reparatie
van huishoudelijke
apparaten en
inbouwapparatuur

Almelo
0546-819277

**Kopij naar: Nivon074.nieuws@gmail.com
Nivon Hengelo, Lodewijkstraat 1, 7553 LB Hengelo
hengelo.nivon.nl**